

Sygn. akt *XVII AmE 148/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i

Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Malinowska</i>

po rozpoznaniu 27 października 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania **L. P.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania L. P. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 11 grudnia 2018 roku nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od L. P. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt XVII AmE 148/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 grudnia 2018 r. wydaną w sprawie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 7 w zw. z art. 56 ust. 3 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, z późn. zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy: L. P. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w W. (NIP (...)) stwierdził, że przedsiębiorca odmówił udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne w wyznaczonym terminie i za niniejsze działanie wymierzył przedsiębiorcy L. P. karę pieniężną w wysokości 10,000.00 zł.

Powód L. P. wniósł odwołanie od tej decyzji zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie art. 56 ust 6 i 6a ustawy Prawo energetyczne oraz naruszenie art. 30, art. 48 ust. 1 i 2, oraz art. 12 ustawy z dnia 30 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r. poz. 1292) i wniósł o zmianę decyzji poprzez orzeczenie o odstąpieniu

od wymierzenia kary, ewentualnie o obniżenie poziomu kary do poziomu odpowiadającego mandatowi karnemu za drobne wykroczenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca Ł. P. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) decyzją z dnia 20 stycznia 2012 r. otrzymał koncesję na obrót paliwami ciekłymi na okres od 23 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2030 r. Ponadto decyzją z dnia 13 stycznia 2015 r. powodowi została udzielona koncesja na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą na okres od 14 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2030 r. Koncesja ta wygasła z uwagi na niezłożenie w terminie zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w art. 38 a PE.

W dniu 15 marca 2018 r. przedsiębiorca został wpisany do rejestru podmiotów przywożących prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki pod numerem (...). (okoliczności niekwestionowane)

W dniu 30 sierpnia 2018 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w oparciu o art. 28 ustawy Prawo energetyczne wezwał powoda do przedstawienia w terminie 7 dni od otrzymania pisma przykładowych kopii faktur zakupowych i sprzedażowych gazu płynnego ((...)) o kodach CN: (...), (...) wskazanego w sprawozdaniach, o którym mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne oraz uwierzytelnionych kopii przykładowych dokumentów (faktur sprzedaży, zgłoszeń celnych, dokumentów przewozowych, wydruków dokumentów e-AD, względnie dokumentów zastępujących e-AD itp.), które poświadczają wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przywozu paliw ciekłych z zagranicy (przywozu dokonywanego w ramach wykonywania usługi transportu paliw ciekłych).

(wezwanie k.1 akt adm.)

Wezwanie zostało skutecznie doręczone w dniu 5 września 2018 r.

(potwierdzenie k.2 akt adm.)

W dniu 19 października 2018 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki skierował do powoda pismo zawiadamiające o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z odmową udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne i wezwał powoda, w terminie 14-dniowym od dnia otrzymania wezwania, do udzielenia wyjaśnień o przyczynach braku odpowiedzi na pismo Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 sierpnia 2018 r., a także do nadesłania dokumentów wskazanych w wezwaniu oraz kopii wszelkich dokumentów potwierdzających aktualną sytuację finansową powoda, w tym dotyczących osiągniętych przychodów i dochodów (bilans + rachunek zysków i strat za rok 2017); oświadczeń o osiągniętych w 2017 r. przychodach i dochodach z działalności gospodarczej ogółem; oraz oświadczeń o osiągniętych w 2017 r. przychodach i dochodach z działalności gospodarczej ogółem oraz z działalności koncesjonowanej.

Pismami z dnia 15 listopada 2018 r., powód przekazał pozwanemu dokumenty, których pozwany zażądał wezwaniem z dnia 30 sierpnia 2018 r. i poinformował o przyczynach braku odpowiedzi na niniejsze wezwanie, powołując się m.in. na wielokrotne próby połączenia telefonicznego z osobą prowadzącą sprawę w celu ustalenia okresu, za który należy przedstawić żądane przez pozwanego faktury, narodziny dziecka i natłok obowiązków związanych z prowadzeniem jednoosobowej firmy. Wniósł także o umorzenie postępowania i niewymierzenie kary pieniężnej. Ponadto wniósł o zajęcie przez pozwanego oficjalnego stanowiska w kwestii zasadności posiadania przez powoda wpisu do rejestru podmiotów przywożących.

(pisma k. 6 i 14 akt adm.)

W piśmie dnia 21 listopada pozwany stwierdził, że powód jako podmiot niedokonujący zakupu paliw ciekłych w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu nie jest zobowiązany do posiadania wpisu do rejestru podmiotów przywożących i wskazał na konieczność niezwłocznego skorygowania złożonych przez powoda

sprawozdań, o których mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne, wskazując na deklarowanie wbrew faktom przywozu paliw ciekłych jako potencjalną przesłankę wymierzenia kary pieniężnej.

(pismo k. 14)

Przedsiębiorca osiągnął w roku 2017 przychód z działalności gospodarczej ogółem w kwocie(...) zł; przychód z działalności koncesjonowanej w kwocie(...) zł i dochód z działalności gospodarczej ogółem w wysokości (...) zł.

(dokumenty finansowe k. 8-17, 21 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 28 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne stanowi, iż Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może żądać od przedsiębiorstw energetycznych informacji dotyczących wykonywanej przez to przedsiębiorstwo działalności gospodarczej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Zgodnie zaś z treścią art. 56 ust. 1 pkt 7 ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto odmawia udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 tej ustawy.

Nie budzi wątpliwości, że powód jako przedsiębiorca energetyczny, któremu przyznano koncesję na obrót paliwami ciekłymi temu obowiązkowi podlegał. Wskazać należy, że powód myli się powód twierdząc, iż art. 56 ust 1 pkt 7 ustawy Prawo energetyczne nie penalizuje nieterminowego udzielenia informacji a jedynie konsekwentne, świadome działanie mające na celu nieudzielenie informacji. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pojęcie odmowy udzielenia przez przedsiębiorcę informacji w rozumieniu art. 56 ust. 1 pkt 7 należy interpretować szeroko. Nie jest tu konieczne aktywne wyrażenie odmowy przez przedsiębiorcę czy inne działania zmierzające do nieudzielenia informacji – wystarczająca jest bierność przedsiębiorcy. Działanie polegające na nieudzieleniu informacji w terminie stanowi naruszenie ustawowego obowiązku przedsiębiorcy do terminowego udzielenia informacji. Należy zauważyć także, że obowiązek ów zmierza zaś do zapewnienia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informacji niezbędnych do wykonywania jego ustawowych zadań. Cel ten implikuje, a wręcz wymusza objęcie sankcją karnoadministracyjną przedsiębiorcy, który nie udziela informacji Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, bez względu na przyczynę takiego działania (por. wyroki Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: z dnia 9 listopada 2005 r., XVII AmE 63/04; z dnia 21 maja 2013 r., XVII AmE 75/11; z dnia 25 października 2013 r., XVII AmE 49/12; z dnia 3 kwietnia 2014 r., XVII AmE 143/12; z dnia 9 lutego 2018 r., XVII AmE 86/15). Wskazać należy, że powód udzielił odpowiedzi na wezwanie dopiero po wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, a jego uchybienie obowiązkowi było świadome. Oznacza to również, że jego działanie należy uznać za zawinione.

Zgodnie z art. 56 ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne, Prezes Urzędu ustalając wysokość kary pieniężnej, uwzględnia możliwości finansowe Przedsiębiorcy, stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu.

Oceniając działania przedsiębiorcy należy mieć na względzie, że jest on profesjonalistą i powinien zorganizować swoją działalność w taki sposób, aby wykonywać w terminie obowiązki nałożone na niego przepisami ustawy.

Z tego względu powoływane przez powoda okoliczności dotyczące jego życia prywatnego czy też natłoku obowiązków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie mogą zostać uwzględnione, a ich pominięcie przez pozwanego należy uznać za prawidłowe. Tak samo fakt, że powód ostatecznie zrealizował ciążący na nim obowiązek

nie może rzutować na ocenę społecznej szkodliwości czynu, skoro powód dokonał tego ze znacznym opóźnieniem i już w reakcji na wszczęcie przez pozwanego postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary.

Należy także wskazać, iż z punktu widzenia rodzaju i charakteru naruszonego dobra, rodzaju ciążących na powodzie obowiązków, oraz rodzaju naruszonych reguł ostrożności i stopnia ich naruszenia, okoliczność braku przesłanek do wpisania powoda do rejestru podmiotów przywożących pozostaje bez znaczenia. Udzielenie informacji o niedokonywaniu zakupu paliw ciekłych w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu nie jest tym samym, co nieudzielenie jakiegokolwiek informacji w tym przedmiocie. Informacja o braku zakupów może potencjalnie być dla stanowiącej dobro chronione przepisem art. 56 ust. 1 pkt 7 możliwości realizacji obowiązków Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki równie istotna, co informacja o ich wysokim wolumenie. Powód nie może się także zasłaniać okolicznością, że nie powinien być wpisany do rejestru podmiotów przywożących, skoro, jak sam przyznaje, dokonał owego wpisu z własnej inicjatywy. Jako podmiot profesjonalny prowadzący działalność koncesjonowaną powinien bowiem ze szczególną skrupulatnością traktować przestrzeganie obowiązujących go przepisów, zaś w przypadku niedających się rozstrzygnąć wątpliwości w tym zakresie – niezwłocznie zwrócić się o zajęcie stanowiska przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Odnosząc się do nieskutecznych prób uzyskania informacji telefonicznych dotyczących sposobu realizacji ciążącego na nim obowiązku wskazać trzeba, że powód nie wytrwał w swoim dążeniu do jego wypełnienia, rezygnując z próby kontaktu z pozwanym po bliżej niesprecyzowanej liczbie nieudanych połączeń telefonicznych, po czym, jak sam przyznaje, zapomniał o całej sprawie. Zachowanie takie świadczy o jego niedbalstwie i jest niewątpliwie naganne. Od podmiotu prowadzącego działalność koncesjonowaną należy oczekiwać pewnego standardu profesjonalizmu, przejawiającego się między innymi sumiennością i skrupulatnością w wypełnianiu ustawowych obowiązków. Powód zaś, w sposób ewidentny ów obowiązek zlekceważył po nieudanych początkowych próbach jego wypełnienia. Sama ta okoliczność przesądza o tym, że stopień społecznej szkodliwości czynu powoda jest wyższy niż znikomy – wniosek przeciwny prowadziłyby bowiem do zaaprobowania przez sąd działania polegającego na lekceważeniu nałożonych na podmiot koncesjonowany obowiązków, przy których realizacji napotkał jakiegokolwiek trudności.

Oceniając stopień szkodliwości czynu zgodzić należy się z Prezesem URE iż w wyniku niedopełnienia przez powoda obowiązku udzielenia informacji pozwany został pozbawiony bieżącej wiedzy na temat działalności koncesjonowanej prowadzonej przez przedsiębiorcę, co mogło mieć wpływ na sposób realizacji jego ustawowych obowiązków na rynku energetycznym (art. 3 pkt 15 PE). Wskazać należy, że niezależnie od rozmiarów prowadzonej działalności koncesjonowanej każda informacja jest z punktu widzenia zrealizowania powyższego celu istotna, dlatego nie można uznać stopnia szkodliwości czynu za znikomy.

Oznacza to, że brak było podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie art. art. 56 ust. 6a PE.

Zarzut naruszenia 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne poprzez błędną ocenę możliwości finansowych powoda i zarzut naruszenia art. 12 ustawy Prawo przedsiębiorców zmierzają w swojej istocie do zakwestionowania wysokości wymierzonej kary. Z uwagi na jasno określone dyrektywy wymiaru kary w art. 56 ust 6 ustawy Prawo energetyczne, nie jest konieczne osobne rozpatrywanie zarzutu naruszenia art. 12 ustawy Prawo przedsiębiorców, gdyż wniosek o jego naruszeniu lub jego braku w zakresie wymiaru kary w każdym przypadku wynikać będzie z oceny przestrzegania przez pozwanego art. 56 ust. 6 ustawy Prawo przedsiębiorców. Należy tu przede wszystkim zwrócić uwagę, że orzecznictwo Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jasno opowiada się przeciwko przyjęciu w wymiarze kary kryterium dochodowego, tak jak to postuluje powód, ponieważ mogłoby to niweczyć cele ustawy Ponadto ustawa, a za nią orzecznictwo Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dopuszcza nałożenie kary również w warunkach dochodu zerowego lub negatywnego (por. wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 25 czerwca 2009, XVII AmE 50/09). W tej sytuacji rozważania powoda dotyczące obciążenia finansowego, które poniesie w stosunku do swojego osobistego dochodu, nie mogą zostać wzięte pod uwagę. Powód nie wykazał zaś innych okoliczności, które miałyby wskazywać na błędną ocenę jego możliwości finansowych przez pozwanego. Wymierzona kara pieniężna w wysokości 10.000,00 zł ustalona została na poziomie zaledwie (...) % przychodów z działalności gospodarczej osiągniętych przez

Przedsiębiorcę w roku 2017 i nie jest to kara wygórowana w okolicznościach niniejszej sprawy. Z tych względów zarzut nie zasługuje na uwzględnienie.

Zarzut naruszenia art. 30 ustawy Prawo przedsiębiorców nie zasługuje na uwzględnienie. Jakkolwiek tygodniowy termin na udzielenie informacji może być w pewnych okolicznościach uznany za nieuwzględniający czasu niezbędnego do wykonania żądania, rozważania w tej kwestii są niecelowe z uwagi na to, iż powód uchybił temu terminowi o dwa miesiące, zaś od upływu terminu do wszczęcia postępowania o wymierzenie kary pieniężnej powodowi upłynął ponad miesiąc. Powód miał więc dostatecznie dużo czasu do zrealizowania żądania pozwanego, czego, jak sam przyznaje, nie zrobił, ponieważ o tym zapomniał. Nawet jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy można byłoby uznać termin 7 dni za naruszający art. 30 ustawy Prawo przedsiębiorców, nie sposób stwierdzić, że było to uchybienie mające wpływ na wynik postępowania.

Nie zasługuje na uwzględnienie także podniesiony przez powoda zarzut naruszenia art. 48 ust 1 i 2 ustawy Prawo przedsiębiorców. Jak wskazuje się w doktrynie, uprawnienie żądania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki informacji dotyczących wykonywanej przez przedsiębiorstwo działalności gospodarczej na podstawie art. 28 ustawy Prawo energetyczne pozostaje z art. 48 ust. 1 i 2 ustawy Prawo przedsiębiorców w relacji *lex specialis derogat legi generali*, ponieważ stanowi samoistną podstawę do dokonania tych czynności (por. M. Czarnecka, T. Oglódek (red.), *Prawo energetyczne. Ustawa o odnawialnych źródłach energii. Ustawa o rynku mocy. Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Komentarz*, Warszawa 2020). W związku z niniejszym, przepisy te nie znajdują zastosowania w niniejszej sprawie.

Reasumując, zdaniem Sądu Okręgowego, odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż zaskarżona decyzja odpowiada prawu. Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 479⁶⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym nastąpiło w oparciu o przepis art. 148¹ § 1 k.p.c. w myśl którego sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

W sprawie niniejszej wymiana przez strony pism procesowych, oraz dowody zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, były dla Sądu wystarczającą podstawą do orzeczenia na posiedzeniu niejawnym, że organ wydając zaskarżoną decyzję działał w granicach ustawowych kompetencji.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że powód - jako przegrywający sprawę - zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu Prezesowi UKE i zainteresowanemu kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalone w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Ewa Malinowska